

TEKS UCAPAN

**YAB MENTERI BESAR
NEGERI SEMBILAN DARUL KHUSUS**

SEMPENA

**PERSIDANGAN KEDUA
PENGAL KEDUA
DEWAN UNDANGAN NEGERI
YANG KE-14**

**DI DEWAN UNDANGAN NEGERI
NEGERI SEMBILAN DARUL KHUSUS**

**PADA:
26 OGOS 2019**

**TEKS UCAPAN
YANG AMAT BERHORMAT MENTERI BESAR
NEGERI SEMBILAN DARUL KHUSUS
BAGI MEMBENTANGKAN
RANG UNDANG-UNDANG PERBEKALAN
TAMBAHAN PERTAMA TAHUN 2019**

Bismillahirrahmanirrahim,

Yang Berhormat Dato' Yang DiPertua,

Saya mohon mencadangkan supaya Rang Undang-undang bertajuk “Suatu Enakmen Bagi Menggunakan Sejumlah Wang Daripada Kumpulan Wang Disatukan Negeri Untuk Perbelanjaan Tambahan Bagi Perkhidmatan Tahun 2019 dan Bagi Memperuntukkan Jumlah Wang Itu Bagi Maksud-Maksud Yang Tertentu Bagi Tahun 2019” dibacakan bagi kali kedua.

MUKADIMAH

Yang Berhormat Dato' Yang DiPertua,

1. Alhamdulillah, segala puji bagi Allah dengan izin dan limpah kurniaanNYA, selawat dan salam ke atas junjungan Nabi Muhammad S.A.W yang paling disayangi. Dengan rasa rendah diri dan atas amanah serta tanggungjawab yang saya pikul, dapat saya membentangkan **Peruntukan Tambahan Pertama, Belanjawan Negeri Sembilan Tahun 2019** pada kali ini.

Berasaskan tekad yang telah dinyatakan semasa Pembentangan Belanjawan Negeri Sembilan Tahun 2019 pada 17 Disember 2018 yang lalu, iaitu untuk menguruskan sumber kekayaan kurniaan Ilahi kepada Negeri Sembilan ini dengan

penuh amanah dan tanggungjawab, serta keupayaan dan kejayaan Jabatan-Jabatan Negeri melaksanakan perbelanjaan berhemat, kita berjaya merealisasikan tema '**Memperkayakan Hasil, Memakmurkan Kekayaan**' seperti yang dirancang sebelum ini, Alhamdulillah.

Yang Berhormat Dato' Yang DiPertua,

2. Belanjawan Negeri Sembilan Tahun 2019 yang telah dibentangkan pada 17 Disember 2018 yang lalu menganggarkan kutipan hasil bagi tahun 2019 berjumlah RM430 juta berbanding RM412 juta bagi tahun 2018. Alhamdulillah, sehingga **19 Ogos 2019**, Kerajaan Pakatan Harapan telah berjaya mengutip sebanyak **RM326,761,688.97** berbanding **RM311,986,122.34** sehingga **31 Ogos 2018** iaitu kenaikan sebanyak **RM14,775,566.63**.

Saya yakin, dalam tempoh yang masih berbaki lebih kurang 4 bulan, Kerajaan Negeri akan berjaya melangkaui jangkaan hasil RM430 juta seperti yang telah dibentangkan dalam sidang DUN sebelum ini. Ini adalah satu pencapaian yang amat membanggakan dan bakal mencatat satu lagi sejarah dalam Pentadbiran Kerajaan Negeri di bawah Pakatan Harapan. Jutaan terima kasih dan tahniah diucapkan kepada Pejabat Kewangan dan Perbendaharaan Negeri yang menyelaraskan kutipan hasil negeri bersama semua Jabatan/Agensi terlibat.

3. Pada tahun 2019 ini, Kerajaan Negeri telah memperuntukkan sebanyak RM430 juta merangkumi **Emolumen** sebanyak **RM169.25 juta**, **Perkhidmatan dan Bekalan RM90.19 juta**, **Perolehan Aset RM3.38 juta**, **Pemberian dan**

Kenaan Tetap RM160.13 juta dan Perbelanjaan Lain RM7.05 juta. Sehingga **19 Ogos 2019**, prestasi perbelanjaan Mengurus telah mencapai **RM197,154,907.10 (45.85%)** berbanding **RM202,744,113.84 (49.21%)** bagi tempoh sehingga **31 Ogos 2018**.

4. Selain daripada itu, Kerajaan Negeri juga telah memperuntukkan perbelanjaan Pembangunan sebanyak **RM116.9 juta**, iaitu peruntukan terbesar yang pernah dicatatkan bagi tempoh lebih lima (5) tahun. Peruntukan ini merangkumi **RM41.59 juta** bagi **Pembangunan Sosial, Kemudahan Infrastruktur RM23.01 juta, Pentadbiran RM17.01 juta, Pertanian RM15.95 juta, Kerohanian RM10.94 juta** dan **Pelancongan** sebanyak **RM8.40 juta**. Sehingga **19 Ogos 2019**, prestasi perbelanjaan

Pembangunan ialah sebanyak **RM63,309,623.20 (51.46%)** berbanding **RM66,389,249.53 (57.35%)** bagi tempoh sehingga **31 Ogos 2018**.

Yang Berhormat Dato' Yang DiPertua,

5. Bagi mencapai perancangan Belanjawan 2019 yang telah dibentangkan, Kerajaan Negeri juga telah merangka strategi dan pelan tindakan bagi memastikan perancangan dan pelaksanaan Kerajaan Negeri kekal mampan dalam menghadapi persekitaran ekonomi nasional yang serba mencabar. Secara ringkasnya, **empat (4) Strategi** berkenaan ialah **Meningkatkan Kecekapan Tadbir Urus, Meneroka Sumber Hasil Baharu, Mengurangkan Kehilangan Hasil Negeri dan Meningkatkan Keuntungan Pelaburan.**

6. Bagi maksud pembentangan peruntukan tambahan tahun ini, **Strategi** dan **Pelan Tindakan** yang telah digariskan tersebut telah mula menunjukkan kesan yang memberansangkan bagi tempoh 8 bulan yang lalu melalui kutipan hasil berjumlah **RM326,761,688.97** berbanding **RM311,986,122.34** bagi tempoh yang sama pada tahun 2018.

7. Selain itu, Pentadbiran Pakatan Harapan Negeri Sembilan dari semasa ke semasa sentiasa menerapkan pengurusan perbelanjaan berhemat dengan melaksanakan kawalan dalaman bagi memastikan setiap wang rakyat yang dilabur dan dibelanjakan memberi pulangan yang berganda kepada Kerajaan Negeri amnya dan rakyat khususnya.

8. Alhamdulillah, menerusi Pengurusan Kewangan yang cekap dan kawalan dalaman, sejumlah RM6,994,000.00 juga telah berjaya dijimatkan bagi vot perbelanjaan mengurus seperti perincian berikut:

BIL.	VOT	JABATAN	JUMLAH PENJIMATAN (RM)
i.	B.02	Dewan Undangan	78,000.00
ii.	B.03	Pejabat SUK	26,000.00
iii.	B.04	Jabatan Pertanian	275,000.00
iv.	B.05	Pejabat PTG	310,000.00
v.	B.06	Jabatan Pengairan dan Saliran	592,000.00
vi.	B.07	Jabatan Perhutanan Negeri	110,000.00
vii.	B.11	Jabatan Kerja Raya Negeri	41,000.00
viii.	B.12	Jabatan Hal Ehwal Agama Islam	1,316,000.00

ix.	B.13	Jabatan Kebajikan Masyarakat	85,000.00
x.	B.15	Jabatan Perancang Bandar dan Desa	71,000.00
xi.	B.16	Pejabat Kewangan dan Perbendaharaan Negeri	9,000.00
xii.	B.18	Caruman Kepada Kumpulan Wang Pembangunan dan Berkanun	2,345,000.00
xiii.	B.19	PDT Jelebu	221,000.00
xiv.	B.20	PDT Jempol	18,000.00
xv.	B.21	PDT Kuala Pilah	832,000.00
xvi.	B.22	PDT Port Dickson	173,000.00
xvii.	B.23	PDT Rembau	7,000.00
xviii.	B.24	PDT Seremban	416,000.00
xix.	B.25	PDT Tampin	29,000.00
xx.	B.26	PDKT Gemas	12,000.00

		Jabatan	
xxi.	B.28	Kehakiman Syariah	20,000.00
		Jabatan	
xxii.	B.30	Pendakwaan Syariah	8,000.00
		JUMLAH	6,994,000.00

Yang Berhormat Dato' Yang DiPertua,

9. Walaupun sebanyak RM6,994,000.00 dapat dijimatkan, terdapat beberapa keperluan luar jangka yang menuntut pindaan dan tambahan peruntukan daripada peruntukan sedia ada yang telah disalurkan bagi tahun 2019 yang berjumlah RM6,994,000.00. Secara dasarnya, peruntukan tambahan ini tidak mengubah jumlah keseluruhan Belanjawan Negeri Sembilan 2019 iaitu kekal pada RM430 juta, namun **Undang-Undang Tubuh Kerajaan Negeri Sembilan 1959 Fasal 73** dan

Perlembagaan Persekutuan Perkara 101
menyatakan:

*“Jika bagi sebarang tahun kewangan
ada didapati;*

*(i) wang yang diuntukkan oleh
Undang-Undang Perbekalan itu tidak
cukup; atau*

*(ii) sebarang wang yang telah
dibelanjakan bagi sesuatu maksud itu
berlebih banyaknya daripada wang
yang diuntukkan (jika ada) bagi
maksud itu oleh undang - undang
perbekalan,*

*maka suatu tambahan anggaran
perbelanjaan yang menunjukkan*

*wang-wang yang dikehendaki atau dibelanjakan itu **hendaklah dibentangkan dalam Dewan Negeri /Dewan Rakyat** dan punca-punca sebarang perbelanjaan itu hendaklah dimasukkan dalam satu Rang Undang-Undang Perbekalan.*

Antara perbelanjaan yang memerlukan pindaan dan peruntukan tambahan bagi tahun 2019 adalah:

BIL.	VOT	JABATAN	KEPERLUAN TAMBAHAN (RM)
i.	T.01	Peruntukan DiRaja	10,000.00
		Peruntukan Undang Yang	
ii.	T.07	Empat serta Tengku Besar Tampin	220,000.00

iii.	B.02	Dewan Undangan	670,200.00
iv.	B.07	Jabatan Perhutanan Negeri	231,800.00
v.	B.09	Pelbagai Perkhidmatan	1,430,000.00
vi.	B.11	Jabatan Kerja Raya Negeri	855,000.00
vii.	B.16	Pejabat Kewangan dan Perbendaharaan Negeri	1,600,000.00
viii.	B.18	Caruman Kepada Kumpulan Wang Pembangunan dan Berkanun	1,700,000.00
ix.	B.19	PDT Jelebu	40,000.00
x.	B.20	PDT Jempol	69,000.00
xi.	B.23	PDT Rembau	63,000.00
xii.	B.25	PDT Tampin	45,000.00
xiii.	B.30	Jabatan Pendakwaan Syariah	60,000.00
		JUMLAH	6,994,000.00

Yang Berhormat Dato' Yang DiPertua,

10. Antara keperluan utama yang mewajarkan peruntukan tambahan ini dilaksanakan adalah bagi menampung pembelian kenderaan rasmi Yang Teramat Mulia Dato' Undang Luak Jelebu dan Tengku Besar Tampin yang berjumlah RM700,000.00. Selain itu, sejumlah RM670,200.00 diperlukan bagi menampung tuntutan perjalanan YB Speaker dan Ahli Dewan Undangan Negeri serta pelantikan 14 orang Pegawai Penyelidik yang ditempatkan di Pejabat Exco Kerajaan Negeri. Jabatan Perhutanan Negeri juga memerlukan sebanyak RM231,800.00 bagi menampung kos operasi kawasan hutan dan pelantikan khidmat pegawai keselamatan. Program NS Fest yang dijangka akan diadakan pada bulan Oktober juga memerlukan peruntukan

sehingga RM100,000.00 bagi menampung penganjuran dan makan minum sepanjang program tersebut.

11. Penyata Kewangan Negeri Sembilan Tahun 2018 yang menyenaraikan pembayaran emolumen pegawai MARRIS menggunakan peruntukan Akaun Amanah MARRIS juga telah mendapat teguran daripada Jabatan Audit Negara. Wang Amanah MARRIS seharusnya tidak digunakan untuk membayar gaji kakitangan tetap. Namun ianya telah dijadikan amalan sejak sekian lama dan perlu diperbetulkan segera. Sehubungan itu, Pentadbiran ini dengan kerjasama pihak JKR telah mengambil tindakan awal dengan memindahkan butiran sebahagian pegawai berkenaan ke JKR dan memerlukan peruntukan sebanyak RM855,000.00 bagi menampung

pembayaran gaji, elaun tetap dan caruman pegawai berkenaan. Antara elemen luar jangka yang lain adalah pulangan bayaran balik cukai tanah terlebih bayar oleh Bank Pertanian yang berjumlah RM1,600,000.00, manakala sejumlah RM1,700,000.00 lagi diperlukan bagi menampung kos ubah suai, penyelenggaraan dan naik taraf Istana Hinggap, Seremban.

12. Pentadbiran SUK juga memerlukan RM400,000.00 bagi menampung bayaran gantian cuti rehat penjawat awam yang akan bersara secara pilihan sendiri bagi tahun 2019.

13. Melalui kaedah penjimatan yang berjaya dilaksanakan dan penyaluran semula kepada vot Mengurus yang lebih memerlukan, Pejabat Kewangan dan Perbendaharaan Negeri berjaya

melaksanakan Tambahan / Pindaan Peruntukan Tahun 2019 **tanpa menaikkan siling Belanjawan Negeri Sembilan Tahun 2019 yang masih kekal sebanyak RM430 juta.**

Yang Berhormat Dato' Yang DiPertua,

Sekian penerangan saya dan dengan ini saya mencadangkan Rang Undang-Undang ini dibaca kali kedua.

Terima kasih.